

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ СОРБЦІЇ ТА ПРОБЛЕМ ЕНДОЕКОЛОГІЇ НАН УКРАЇНИ

ЗАТВЕРДЖЕНО
Вченою радою Інституту сорбції
та проблем ендоекології НАН України
протокол № 7 від 17 травня 2018р.

Директор Інституту
чл.-кор. НАН України
В.В. Брей

КОДЕКС АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ
ІНСТИТУТУ СОРБЦІЇ ТА ПРОБЛЕМ ЕНДОЕКОЛОГІЇ НАН УКРАЇНИ

м. Київ

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

- 1.1. Кодекс академічної доброчесності (далі - Кодекс) в Інституті сорбції та проблем ендоекології НАН України (далі - Інститут) розроблений на основі Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про авторське право і суміжні права», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Положення про внутрішню систему забезпечення якості вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня в Інституті сорбції та проблем ендоекології НАН України», та вивчення досвіду дотримання академічної доброчесності МОН України, Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти, інших ЗВО та наукових інститутів України та Європи.
- 1.2. Академічна доброчесність - це сукупність етичних принципів і визначених Законом України «Про освіту» правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової діяльності. Метою реалізації принципів академічної доброчесності є забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових досягнень. Кодекс Інституту встановлює загальні моральні принципи та правила етичної поведінки осіб, які працюють і навчаються в Інституті та якими повинні керуватися у своїй діяльності.
- 1.3. Інститут створює середовище, яке сприяє навчанню і роботі, обміну знаннями, впровадженню інновацій, інтелектуальному розвитку аспірантів, докторантів і працівників, підтриманню особливої Інститутської культури взаємовідносин. Кожен член інститутського колективу, дотримуючись норм цього Кодексу, робить неоціненний внесок у розвиток всього Інституту, зміцнення його ділової репутації.

1.4 Загальні моральні принципи:

Принцип законності. Працівники Інституту повинні дотримуватися законодавства, а також стимулювати до цього інших.

Принцип чесності та порядності. У навчальній та викладацькій діяльності, у наукових дослідженнях, у практичній роботі тощо працівники Інституту зобов'язані діяти чесно, бути відвертими й у жодному разі свідомо не висувати неправдивих тверджень.

Принцип взаємної довіри. В Інституті повинна панувати атмосфера довіри, яка заохочує вільний обмін ідеями та інформацією, сприяє співпраці та вільному продукуванню нових ідей, позбавляє страху, що результати діяльності може бути вкрадено, кар'єру спалюжено, а репутацію підірвано.

Принцип компетентності й професіоналізму. Здобувачі наукового ступеня і працівники Інституту зобов'язані підтримувати найвищий рівень компетентності у роботі та навчанні.

Принцип відповідальності. Здобувачі наукового ступеня і працівники Інституту

зобов'язані брати на себе відповідальність за результати своєї діяльності, виконувати взяті на себе зобов'язання. Бути відповідальним означає протистояти ганебним вчинкам, негативному впливу інших осіб і бути прикладом для інших.

Принцип партнерства і взаємодопомоги. З метою підвищення якості навчальних та дослідницьких результатів здобувачі наукового ступеня і працівники Інституту зобов'язані орієнтуються на партнерську взаємодію.

Принцип взаємоповаги. В Інституті повинна бути повага до себе і до інших. Варто поважати й цінувати різноманітні, а іноді й протилежні думки та ідеї.

Принцип прозорості. Щоб уникнути зловживань посадовим становищем виборними чи призначеними працівниками Інституту необхідно, щоб усі процедури, які стосуються освітньої, науково-дослідницької, господарської та фінансової діяльності, були прозорими.

Дотримання зазначених вище принципів має бути справою доброчесності всіх без винятку членів колективу Інституту.

2. ПРАВИЛА АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ ІСПЕ НАН УКРАЇНИ

2.1 Дотримання академічної доброчесності передбачає:

- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про методики і результати досліджень, джерела використаної інформації та власну науково-педагогічну(педагогічну) діяльність;
- контроль за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти;
- об'єктивне оцінювання результатів навчання.

2.2. Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань та завдань для поточного та підсумкового оцінювання результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної(наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

3. ПОЛІТИКА АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ ІСПЕ НАН УКРАЇНИ

Неприйнятними у навчальній та науково-дослідницькій діяльності є:

- *академічний плагіат* - оприлюднення (частково або повністю) наукових результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження та/або відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства;
- *самоплагіат* - оприлюднення (частково або повністю) раніше опублікованих власних наукових результатів як нових наукових результатів;
- *фабрикація* - вигадкування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях;
- *фальсифікація* - свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень;
- *списування* - виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання;
- *обман* - надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу; формами обману є, зокрема, академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація та списування;
- *хабарництво* - надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких інших благ матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі;
- *необ'єктивне оцінювання* - свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти.

4. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ ПРИНЦИПІВ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

4.1. У відповідності до Закону України «Про освіту», відповідно до ч. 5 ст. 42 до осіб, (педагогічних, науково-педагогічних та наукових працівників закладів освіти), які допустили порушення академічної доброчесності, може бути застосована така академічна відповідальність:

- відмова у присудженні наукового ступеня чи присвоєнні вченого звання;
- позбавлення присудженого наукового (освітньо-творчого) ступеня чи присвоєного вченого звання;
- відмова в присвоєнні або позбавлення присвоєного педагогічного звання, кваліфікаційної категорії;

- позбавлення права брати участь у роботі визначених законом органів чи займати визначені законом посади.
- 4.2. За порушення академічної доброчесності та етики академічних взаємовідносин науковці та науково-педагогічні працівники можуть бути притягнені до академічної відповідальності, основними видами якої є:
- позбавлення права голосу під час засідань Вченої ради Інституту на певний термін;
 - виключення із числа членів Вченої ради Інституту;
 - заборона ведення керування/консультування дисертаційними роботами аспірантів/докторантів;
 - припинення повноважень за займаною посадою.
- 4.3. Згідно із частиною 6 статті 42 Закону України «Про освіту», до основних видів академічної відповідальності здобувачів освіти належать:
- повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо);
 - повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми;
 - відрахування із закладу освіти;
 - позбавлення академічної стипендії;
 - позбавлення наданих закладом освіти пільг з оплати за навчання.
- 4.4. Необхідність притягнення вказаних у п. 4.2 та 4.3 Кодексу осіб до вказаних видів академічної відповідальності розглядається на засіданні Вченої ради Інституту.
- 4.5. Кожна особа, стосовно якої порушено питання про порушення нею академічної доброчесності, має такі права:
- ознайомлюватися з усіма матеріалами перевірки щодо встановлення факту порушення академічної доброчесності, подавати до них зауваження;
 - особисто або через представника надавати усні та письмові пояснення або відмовитися від надання будь-яких пояснень, брати участь у дослідженні доказів порушення академічної доброчесності;
 - знати про дату, час і місце та бути присутньою під час розгляду питання про встановлення факту порушення академічної доброчесності та притягнення її до академічної відповідальності;
 - оскаржити рішення про притягнення до академічної відповідальності до органу, уповноваженого розглядати апеляції, або до суду.

5. ЗАКЛЮЧНІ ПОЛОЖЕННЯ

- 5.1. Члени колективу Інституту зобов'язані знати та виконувати Кодекс академічної доброчесності ІСПЕ НАН України. Незнання або нерозуміння норм цього Кодексу

саме по собі не є виправданням неетичної поведінки.

5.2. Кодекс академічної доброчесності ІСПЕ НАН України погоджує Вчена рада Інституту.

5.3. Зміни та доповнення до Кодексу академічної доброчесності вносяться за поданням Вченої ради ІСПЕ НАН України, Ради Молодих вчених та профкому та приймаються винятково за рішенням Вченої ради Інституту.

Директор ІСПЕ НАН України
чл.-кор. НАН України

В.В. Брей.